บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน.(ม.ป.ป.) . **การอนุรักษ์พลังงานในอาคาร.** กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง

จรัล อินทรังษี .(2551). **โครงการพัฒนาประสิทธิภาพในภาคอุตสาหกรรมและธุรกิจ**. กรุงเทพฯ : กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน กระทรวงพลังงาน.

ชุญาดา เส้งโสตะ. (2547). **สูตร & ฟังก์ชั่น Excel ฉบับใช้งานจริงในสำนักงาน.** กรุงเทพฯ : เฟิสท์ออฟเซต (1993).

มานะศิษฎ์ พิมพ์สาร.(ม.ป.ป.). **ระบบน้ำร้อนในอาคาร**.กรุงเทพฯ : เอเซียเพรส (1989).

วริทธิ์ อึ้งภากรณ์ . (2540). **การออกแบบระบบท่อภายในอาคาร สมาคมวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วัชระ มั่งวิฑิตกุล . (2550). **กระบวนการและเทคนิคการลดค่าใช้จ่ายพลังงานสำหรับอาคารและโรงงานอุตสาหกรรม.** กรุงเทพฯ : สามลดา.

วันชัย ริจิรวนิช และชอุ่ม พลอยมีค่า. (2550). **เศรษฐศาสตร์วิศวกรรม.** กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศุภชัย ปัญญาวีร์ และจตุพร สถากุลเจริญ. (2549). **คู่มือการลดต้นทุนผลิตด้านพลังงาน.** กรุงเทพฯ : ส.ส.ท.

สุรินทร์ เศรษฐมาตร และทาเคโอะ มอริมูระ. (2530). **วิศวกรรมงานท่อภายในอาคาร การออกแบบและการบำรุงรักษา**. กรุงเทพฯ : ดวงกมล และ สมาคมวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์.

วิทยานิพนธ์

กฤษณ์ คงเจริญ. (2548). **การวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์ของการลงทุนโครงการผลิตน้ำร้อนด้วยระบบผสมผสานพลังงานแสงอาทิตย์ กรณีศึกษาโรงพาบาลแกลง จังหวัดระยอง.** วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทรัพยากร.กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

จุฑามาส ภควัตบริรักษ์ .(ม.ป.ป.). **การวิเคราะห์สมรรถนะปั๊มความร้อนทำงานร่วมกับสารดูดความชื้นชนิดแข็งในกระบวนการอบแห้ง**. วิทยานิพนธ์ระดับปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมพลังงาน คณะวิศวกรรมศาสตร์. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ธีรภัทร์ อนุชาติ. (2549). **การเลือกขนาดระบบทำน้ำร้อนแสงอาทิตย์ร่วมกับปั๊มความร้อนสำหรับการใช้งานในโรงแรมในประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์ระดับปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมพลังงาน. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ปณต วิไลพล. (2543). **การศึกษาการนำความร้อนทิ้งจากอุปกรณ์ควบแน่นของระบบปรับอากาศสำหรับผลิตน้ำร้อนโดยปั๊มความร้อน** .วิทยานิพนธ์ระดับปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ปราโมทย์ ลายประดิษฐ์. (2542). **การวิเคราะห์สมรรถนะของระบบทำน้ำร้อนแบบฮีทปั๊มในที่พักอาศัย**. วิทยานิพนธ์ระดับปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยี พลังงาน. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระเจ้าเกล้าธนบุรี.

พัชรี จันทนบุบผา. (2536). **การใช้ปั๊มความร้อนเพื่อเพิ่มคุณภาพพลังงานความร้อน**. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการพลังงาน. กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีพระเจ้าเกล้าธนบุรี.

ภาณุศักดิ์ มูลศรี. (2550). **การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบต้นทุนวงจรชีวิตทางเศรษฐศาสตร์ของระบบผลิตน้ำร้อนแบบต่างๆ**. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการพลังงาน. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระเจ้าเกล้าธนบุรี.

ศรีธร อุปคำ. (2543). **การวิเคราะห์สมรรถนะระบบทำน้ำร้อนแสงอาทิตย์ร่วมกับปั๊มความร้อนสำหรับอาคารที่อยู่อาศัย**. วิทยานิพนธ์ระดับปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สรรพวรรธ วิทยาศัย. (2543). **การเลือกปั๊มความร้อนเสริมระบบผลิตน้ำร้อนแสงอาทิตย์**. วิทยานิพนธ์ระดับปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการพลังงาน. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระเจ้าเกล้าธนบุรี.

อลงกรณ์ สุขใส. (2538). **การออกแบบระบบน้ำร้อนแสงอาทิตย์ในโรงแรม**. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการพลังงาน. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระเจ้าเกล้าธนบุรี.

อาทิตย์ ไชยนันท์. (2543). **การทำน้ำร้อนจากปั๊มความร้อน** . วิทยานิพนธ์ระดับปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการพลังงาน. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระเจ้าเกล้าธนบุรี.

สารสนเทศจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์

บริษัทบุญเยี่ยมและสหาย, (2551). ปั๊มความร้อนคืออะไร. สืบค้นเมื่อ 25 มีนาคม 2551, จาก **http://www.boonyium/sara-3htm..**

Modern Environment. (2550). ความรู้พื้นฐาน Heat Pump. สืบค้นเมื่อ 4 ธันวาคม 2550, จาก **http://www.modernbis.com.**

ภาคผนวก

1. การประเมินผลประหยัดที่ได้จากการเลือกติดตั้งระบบทำน้ำร้อนจากปั๊มความร้อนของโรงแรม กรณีศึกษา โรงแรมมิเลนเนียมสุขุมวิท

1.1 ค่าใช้จ่ายพลังงานจากการผลิตน้ำร้อนจากปั๊มความร้อน

ค่าใช้จ่ายพลังงานไฟฟ้าของเครื่องปั๊มความร้อนนั้นนอกจากจะขึ้นอยู่กับกำลังไฟฟ้าที่เครื่องใช้แล้ว ยังขึ้นอยู่กับสัมประสิทธิ์ในการทำงาน (Coefficient of performance: COP) เป็นค่าที่แสดงประสิทธิภาพของวัฏจักรการทำความร้อนคืออัตราส่วนระหว่างพลังงานที่เครื่องสามารถทำความร้อนได้ต่อพลังงานที่ต้องใช้ (พลังงานไฟฟ้า) และค่า COP จะมีค่ามากกว่า 1 เนื่องจากเครื่องทำความร้อนนั้นทำหน้าที่เป็นปั๊มความร้อน ดังนั้นความสามารถในการทำความร้อนจึงต้องมากกว่างานที่ทำในเครื่องอัด มีรายละเอียดสมการ

‘ COP = (พลังงานความร้อนที่น้ำป้อนได้รับ) / (กำลังไฟฟ้าที่ใช้ขับคอมเพรสเซอร์)

โดย

พลังงานความร้อนที่น้ำป้อนได้รับ = $0.00116 \times F \times \Delta T$

กำหนดให้

F คือ อัตราน้ำป้อนที่ต้องการผลิต (L/hr)

ΔT คือ อุณหภูมิแตกต่างของน้ำร้อนที่ไหลเข้าและออกจากส่วนทำน้ำร้อน (F)

0.00116 คือ ค่าคงที่จากการแปลงหน่วย

พลังไฟฟ้า คือ พลังไฟฟ้าของคอมเพรสเซอร์ (kW)

โดย

พลังงานของคอมเพรสเซอร์ = $I \times V \times 1.732 \times PF$

กำหนดให้

I คือ กระแสไฟฟ้าที่ใช้ในเครื่อง (A)

V คือ ความต่างศักย์ไฟฟ้า (Volt)

1.732 คือ ค่าคงที่ใช้ในกรณีต้องการคิดพลังงานไฟฟ้า 3 เฟส

PF คือ ค่าเพาเวอร์แฟคเตอร์

ทั้งนี้สัมประสิทธิ์ในการทำงาน (Coefficient of performance : COP) ของเครื่องปั๊มความร้อนจากกรณีศึกษาที่นำมาคำนวณนั้นเป็นค่าที่ได้จากการตรวจวัดจริงจากการวัดค่าของเครื่องจากการทำงานจริงของเครื่อง ซึ่งได้ค่าตัวแปรต่างๆ สำหรับใช้ในการคำนวณ ได้แก่ ค่าอุณหภูมิน้ำร้อนที่สามารถผลิตได้ ค่าอุณหภูมิอากาศป้อน อัตราน้ำป้อนที่ต้องการผลิต อุณหภูมิของน้ำร้อนที่ไหลเข้า กระแสไฟฟ้าที่ใช้ในเครื่อง และความต่างศักย์ไฟฟ้า และนำมาหาค่าเฉลี่ยเพื่อนำมาเป็นค่าที่ใช้สำหรับการคำนวณ ซึ่งได้ค่า COP ของเครื่องปั๊มความร้อนเท่ากับ 3 ตามที่มาตรฐานตาม

กฎกระทรวง แห่ง พรบ. การส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานกำหนด ซึ่งสามารถนำมาใช้คำนวณค่าใช้จ่ายจากการผลิตน้ำร้อนจากปั๊มความร้อนได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าใช้จ่ายของการผลิตน้ำร้อนในโรงแรมจากปั๊มความร้อน

รายการ	หน่วย	ปั๊มความร้อน
จำนวนวันใช้งานต่อปี	วัน/ปี	365
ปริมาณความต้องการผลิตน้ำร้อน	ลิตร/วัน	48,750
ปริมาณความร้อนที่ต้องการ	kcal/วัน	1,511,250
เทียบเท่าพลังงานไฟฟ้า	kWh/วัน	1757.27
COP Heat pump		3
ความต้องการพลังงานไฟฟ้าสำหรับ Heat pump	kWh/วัน	585.76
ขนาด Heat pump ที่ใช้	kW	460
พลังงานที่ใช้ต่อปี	kWh/ปี	213,800.87
อัตราค่าพลังงานไฟฟ้าเฉลี่ย	บาท/kWh	3
ค่าใช้จ่ายพลังงานไฟฟ้าต่อปี	บาท/ปี	641,403

1.2 ค่าใช้จ่ายการผลิตน้ำร้อนจากการใช้น้ำมันเตา

ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการผลิตน้ำร้อนเงื่อนไขเดียวกันโดยการใช้เชื้อเพลิงเป็นน้ำมันเตา สามารถคิดเป็นมูลค่าใช้จ่ายได้ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าใช้จ่ายของการผลิตน้ำร้อนในโรงแรมจากเชื้อเพลิงน้ำมันเตา

รายการ	หน่วย	ค่า
จำนวนวันใช้งานต่อปี	วัน/ปี	365
ปริมาณความร้อนที่ต้องการ	kcal/วัน	1,511,250.00
ค่าความร้อนของน้ำมันเตา	kcal/ลิตร	9,500.00
ปริมาณน้ำมันเตาที่ใช้	ลิตร/วัน	159.08
ประสิทธิภาพหม้อไอน้ำ	%	85
ต้องใช้น้ำมันเตาจริงต่อวัน	ลิตร/วัน	187.15
ต้องใช้น้ำมันเตาจริงต่อปี	ลิตร/ปี	68,310.37

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รายการ	หน่วย	ค่า
ราคาน้ำมันเตาลิตรละ	บาท/ลิตร	20
ราคาน้ำมันเตา	บาท/วัน	3,743.03
ค่าใช้จ่ายพลังงานไฟฟ้าต่อปี	บาท/ปี	1,366,207.43

หมายเหตุ : ราคาของน้ำมันเตาใช้ราคาจากบริษัท ปตท. จำกัด วันที่ 12 กันยายน 2551
ค่าพลังงานความร้อนของน้ำมันเตาเท่ากับ 9,500 kcal/ลิตร

1.3 การผลิตน้ำร้อนจากการใช้ขดลวดพลังงานไฟฟ้า

ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการผลิตน้ำร้อนเงื่อนไขเดียวกันโดยการใช้ขดลวดพลังงานไฟฟ้าสามารถคิดเป็นมูลค่าใช้จ่ายได้ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าใช้จ่ายของการผลิตน้ำร้อนในโรงแรมจากเชื้อเพลิงจากขดลวดพลังงานไฟฟ้า

รายการ	หน่วย	ค่า
จำนวนวันใช้งานต่อปี	วัน/ปี	365.00
ต้องการความร้อนวันละ	kcal/วัน	1,511,250.00
เทียบเท่าพลังงานไฟฟ้า	kwh	1,757.27
ขนาดขดลวด	kw	73.22
ค่าไฟฟ้าต่อหน่วยเฉลี่ย	บาท/kWh	3.00
ค่าไฟฟ้าต่อปี	บาท/ปี	1,924,207.85

1.4 การผลิตน้ำร้อนจากการใช้เครื่องผลิตน้ำร้อนพลังงานแสงอาทิตย์

ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการผลิตน้ำร้อนเงื่อนไขเดียวกันโดยการใช้เครื่องผลิตน้ำร้อนพลังงานแสงอาทิตย์โดยในกรณีนี้คิดที่ระบบที่ติดขดลวดไฟฟ้าเพิ่ม 50% สามารถคิดเป็นมูลค่าใช้จ่ายได้ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าใช้จ่ายของการผลิตน้ำร้อนในโรงแรมจากเครื่องผลิตน้ำร้อนพลังงานแสงอาทิตย์ที่ติดขดลวดไฟฟ้าเพิ่ม 50%

รายการ	หน่วย	ค่า
จำนวนวันใช้งานต่อปี	วัน/ปี	365.00
ต้องการความร้อนวันละ	kcal/วัน	1,511,250.00
เป็นความร้อนจากขดลวดไฟฟ้า 50%	kcal/วัน	755,625.00
เป็นพลังงานไฟฟ้าจากขดลวด	kWh/วัน	878.63
ขดลวดทำงานวันละ	ชม./วัน	12.00
ขนาดขดลวด	kW	73.22
อัตราค่าพลังงานไฟฟ้า	บาท/kWh	3.00
มูลค่าพลังงานไฟฟ้าต่อปี	บาท/ปี	962,103.92

2. การวิเคราะห์ทางการเงินของการทดแทนระบบผลิตน้ำร้อนอื่นๆ ด้วยปั๊มความร้อน

หากโรงแรมที่มีเงื่อนไขการใช้งานและการผลิตน้ำร้อนเช่นเดียวกันกับโรงแรมกรณีศึกษาได้มีการตัดสินใจติดตั้งระบบทำน้ำร้อนด้วยระบบอื่นๆ คือ การผลิตน้ำร้อนแทนการผลิตน้ำร้อนจากระบบทำน้ำร้อนจากน้ำมันเตา ขดลวดไฟฟ้า และเครื่องทำน้ำร้อนพลังงานแสงอาทิตย์เป็นระบบเดิมมาก่อนและต้องการจะเปลี่ยนมาใช้ระบบปั๊มความร้อนนั้นต้องมีการพิจารณาความคุ้มค่าในการลงทุน

2.1 ต้นทุนทางการเงินของโครงการ

ต้นทุนหรือรายจ่าย (Cost) ทางการเงินของโครงการประกอบด้วยต้นทุน 2 ส่วน คือ ต้นทุนการลงทุนเริ่มต้น (C_f)และต้นทุนขณะดำเนินการ (C_v) คือ ต้นทุนที่เพิ่มขึ้นครั้งแรกและต้นทุนเงินประกันที่เพิ่มขึ้นต่อปีเมื่อเปลี่ยนมาใช้ระบบปั๊มความร้อนแทนระบบผลิตน้ำร้อนชนิดอื่น โดยสามารถแสดงถึงต้นทุนของโครงการในแต่ละส่วนดังนี้

2.1.1 ต้นทุนการลงทุนเริ่มต้น (Investment Cost)

ในกรณีที่โรงแรมกรณีศึกษาได้มีการตัดสินใจติดตั้งระบบทำน้ำร้อนด้วยระบบอื่นๆ คือ การผลิตน้ำร้อนแทนการผลิตน้ำร้อนจากระบบทำน้ำร้อนจากน้ำมันเตา ขดลวดไฟฟ้า และเครื่องทำน้ำร้อนพลังงานแสงอาทิตย์ และต้องการจะเปลี่ยนมาใช้ระบบปั๊มความร้อนนั้นย่อมมีต้นทุนเริ่มแรกที่เพิ่มมากขึ้นเนื่องจากราคาระบบและภาษีมูลค่าเพิ่มที่แตกต่างกัน ในการศึกษานี้จะถือว่าต้นทุนค่าแรงงานในการติดตั้ง พร้อมทั้งอุปกรณ์ประกอบระบบผลิตน้ำร้อน เช่น ท่อน้ำร้อน

สายไฟฟ้า และอุปกรณ์อื่นๆ ของแต่ละระบบมีค่าเท่ากัน ดังนั้นต้นทุนการลงทุนเริ่มต้นจึงแตกต่างกันเฉพาะส่วนของต้นทุนระบบผลิตน้ำร้อนแต่ละชนิด รายละเอียดดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ต้นทุนการลงทุนเริ่มต้นระบบผลิตน้ำร้อนแต่ละชนิด

กรณีที่	ชนิดของระบบทำน้ำร้อน	ต้นทุนระบบผลิตน้ำร้อน (บาท)	ต้นทุนที่เพิ่มขึ้นเมื่อเปลี่ยนมาใช้ระบบปั๊มความร้อนแทนระบบอื่นๆ (บาท)	ต้นทุนที่เพิ่มขึ้น (%)
	ปั๊มความร้อน	14,370,000.00	ค่าอ้างอิง	ค่าอ้างอิง
1.	น้ำมันเตา	7,612,800.00	6,757,200.00	47.02%
2.	ขดลวดไฟฟ้า	5,341,500.00	9,028,500.00	62.83%
3.	พลังงานแสงอาทิตย์	10,958,250.00	3,411,750.00	23.74%

ที่มา : สำรวจข้อมูลจากบริษัทผู้ผลิตและผู้นำเข้า

2.1.2 ต้นทุนขณะดำเนินการ (Operation Cost)

ต้นทุนขณะดำเนินการ (Operation Cost) ประกอบด้วย ค่าประกันระบบ ค่าซ่อมบำรุง ค่าใช้จ่ายด้านพลังงาน ทั้งนี้ค่าใช้จ่ายในส่วนดังกล่าวของระบบผลิตน้ำร้อนแต่ละชนิดจะมีค่าแตกต่างกัน โดยทั่วไปค่าประกันระบบจะมีค่าเท่ากับ 1% ของมูลค่าเริ่มต้น ค่าใช้จ่ายด้านพลังงานคำนวณจากปริมาณเชื้อเพลิงและไฟฟ้าที่ใช้ในการผลิตน้ำร้อนภายใต้สภาวะเงื่อนไขเดียวกัน โดยการคิดคำนวณค่าใช้จ่ายด้านพลังงานตลอดอายุการใช้งานของระบบผลิตน้ำร้อนแต่ละชนิดทั้งนี้เนื่องมาจากระบบผลิตน้ำร้อนเมื่อใช้งานได้ระยะเวลาหนึ่งย่อมทำให้ประสิทธิภาพของเครื่องลดลง ทำให้มีการใช้พลังงานเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งราคาของพลังงานแต่ละประเภทที่ใช้ในระบบก็มีราคาสูงสุดตามสภาวการณ์ การศึกษานี้จึงคำนวณค่าใช้จ่ายพลังงานให้มีค่าสูงขึ้นในแต่ละปีโดยใช้ค่าใช้จ่ายพลังงานไฟฟ้าเพิ่มขึ้นปีละ 5% และค่าน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับหม้อต้มน้ำเพิ่มขึ้นปีละ 10% เนื่องจากราคาน้ำมันมีแนวโน้มเพิ่มสูงมากกว่าค่าพลังงานไฟฟ้า และต้นทุนการดำเนินการในส่วนของค่าบำรุงรักษาด้วยวิธีการจ้างหน่วยงานภายนอก (Outsource) ทั้งนี้ระบบผลิตน้ำร้อนนั้นย่อมต้องได้รับการบำรุงรักษามากขึ้นเนื่องจากอายุการใช้งานเพิ่มมากขึ้นโดยกำหนดให้อัตราค่า

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ห้องสมุดงานวิจัย

บำรุงรักษาเพิ่มขึ้นปีละ 10% ซึ่งค่าใช้จ่ายขณะดำเนินการปีแรกของเครื่องผลิตน้ำร้อนแต่ละชนิด สามารถแสดงรายละเอียดได้ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ต้นทุนขณะดำเนินการของปั๊มความร้อน

กรณีที่	ชนิดของระบบผลิตน้ำร้อน	ค่าประกัน (บาท/ปี)	ค่าใช้จ่ายด้านพลังงานปีแรก* (บาท)	ค่าซ่อมบำรุงปีแรก* (บาท)
	ปั๊มความร้อน	143,700.00	641,403.00	20,000.00
1.	น้ำมันเตา	76,128.00	1,366,207.43	25,000.00
2.	ขดลวดไฟฟ้า	53,415.00	1,924,207.85	37,500.00
3.	พลังงานแสงอาทิตย์	109,582.00	962,103.92	78,750.00

หมายเหตุ : ค่าใช้จ่ายด้านพลังงานสำหรับปั๊มความร้อน ขดลวดไฟฟ้า และพลังงานแสงอาทิตย์ เพิ่มขึ้นปีละ 5% และค่าน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับหม้อต้มน้ำเพิ่มขึ้นปีละ 10% และอัตราค่าบำรุงรักษาของทุกระบบเพิ่มขึ้นปีละ 10%

ที่มา : สำรวจข้อมูลจากบริษัทบริการซ่อมบำรุงและประกัน

จากตารางที่ 6 จะพบว่าต้นทุนขณะดำเนินการของระบบผลิตน้ำร้อนแต่ละชนิดทั้ง 3 ส่วน คือ ค่าประกัน ค่าใช้จ่ายด้านพลังงาน และค่าซ่อมบำรุง พบว่าหากมีการเปลี่ยนจากการผลิตน้ำร้อนจากระบบอื่นๆมาใช้ปั๊มความร้อนแทน จะสามารถประหยัดค่าใช้จ่ายในส่วนของค่าใช้จ่ายด้านพลังงานและค่าซ่อมบำรุงได้ ดังนั้นต้นทุนในการดำเนินการสุทธิจึงมีเฉพาะส่วนของค่าประกันเท่านั้น

2.2 ผลประโยชน์ทางการเงินของโครงการ

ผลตอบแทนหรือผลประโยชน์ (Benefit) ทางการเงินของโครงการ คือมูลค่าด้านพลังงานที่ประหยัดได้ (Energy Saved) มูลค่าการซ่อมบำรุงที่ลดลง และมูลค่าซากที่จำหน่ายได้ของระบบทั้งนี้คิดมูลค่าซากแบบหักลดปีละเท่าๆ กันตลอดอายุการใช้งาน ของมูลค่าการลงทุนเริ่มแรกของระบบนั้น โดยผลประโยชน์นี้สามารถคำนวณได้จากการเปรียบเทียบมูลค่าที่ลดลงของต้นทุนที่ลดลงเมื่อมีการใช้ปั๊มความร้อนผลิตน้ำร้อนแทนระบบอื่นๆ ที่เงื่อนไขการผลิตน้ำร้อนเดียวกัน ดังสมการต่อไปนี้คือ

$$B_d = PC(e) - PC(i)$$

เมื่อ B_d = มูลค่าผลประโยชน์ที่ได้ในช่วงระยะเวลา 1 ปี

PC (e) = ต้นทุนจากการใช้ระบบผลิตน้ำร้อนจากปั๊มความร้อน (Heat Pump) ในช่วงระยะเวลา 1 ปี

PC (i) = ต้นทุนจากการผลิตน้ำร้อนของเชื้อเพลิงชนิดอื่นๆในช่วงระยะเวลา 1 ปี

จากการคำนวณมูลค่าผลประโยชน์ได้จากการติดตั้งระบบทำน้ำร้อนจากปั๊มความร้อน (Heat Pump) แทนการใช้ระบบทำน้ำร้อนจากเชื้อเพลิงชนิดอื่นๆ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายพลังงานที่ประหยัดได้ ค่าบำรุงรักษาที่ลดลง และมูลค่าซากที่จำหน่ายได้ในราคาที่สูงขึ้น ดังแสดงได้ดังรายละเอียดในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายและเปรียบเทียบผลการประหยัดพลังงานเมื่อติดตั้งปั๊มความร้อนแทนการผลิตน้ำร้อนด้วยระบบอื่นๆ ในภาวะเงื่อนไขการผลิตน้ำร้อนเดียวกัน

กรณีที่	ชนิดของระบบผลิตน้ำร้อน	มูลค่าซากในปีสุดท้ายที่เพิ่มขึ้น (บาท)	ผลประหยัดค่าใช้จ่ายด้านพลังงานปีแรก* (บาท)	ผลการประหยัดค่าซ่อมบำรุงปีแรก* (บาท)
	ปั๊มความร้อน	อ้างอิง	อ้างอิง	อ้างอิง
1.	น้ำมันเตา	450,480.00	724,804.81	5,000.00
2.	ขดลวดไฟฟ้า	601,900.00	1,282,805.23	17,500 .00
3.	พลังงานแสงอาทิตย์	227,450.00	320,701.31	58,750.00

หมายเหตุ : 1. ผลการประหยัดด้านพลังงานสำหรับปั๊มความร้อน ขดลวดไฟฟ้า และพลังงานแสงอาทิตย์ เพิ่มขึ้นปีละ 5% และค่าน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับหม้อต้มน้ำเพิ่มขึ้นปีละ 10% และค่าบำรุงรักษาของทุกระบบเพิ่มขึ้นปีละ 10% ซึ่งเป็นไปตามสัดส่วนของค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น

2.3 ค่าใช้จ่ายสุทธิตลอดอายุการใช้งาน

ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายสุทธิตลอดอายุการใช้งาน (Cost) ของการติดตั้งระบบผลิตน้ำร้อนทุกประเภทซึ่งประกอบด้วย ต้นทุนการลงทุนเริ่มต้น (C_f) และต้นทุนขณะดำเนินการ (C_v) ทั้งนี้ต้นทุนการลงทุนเริ่มต้น (Investment Cost) ของโครงการนั้นในการศึกษานี้จะถือว่าต้นทุนค่าแรงงานในการติดตั้ง พร้อมทั้งอุปกรณ์ประกอบระบบผลิตน้ำร้อน เช่น ท่อน้ำร้อน สายไฟฟ้า และอุปกรณ์อื่นๆ ของแต่ละระบบมีค่าเท่ากัน ดังนั้นต้นทุนการลงทุนเริ่มต้นจึงแตกต่างกันเฉพาะส่วนของต้นทุนระบบผลิตน้ำร้อนแต่ละชนิด และต้นทุนขณะดำเนินการ (Operation Cost) ประกอบด้วย ค่าประกันระบบ ค่าซ่อมบำรุง ค่าใช้จ่ายด้านพลังงาน ทั้งนี้ค่าใช้จ่ายในส่วนดังกล่าวของระบบผลิตน้ำร้อนแต่ละชนิดจะมีค่าแตกต่างกัน โดยทั่วไปค่าประกันระบบจะมีค่าเท่ากับ 1%

ของมูลค่าเริ่มต้น ค่าใช้จ่ายด้านพลังงานคำนวณจากปริมาณเชื้อเพลิงและไฟฟ้าที่ใช้ในการผลิตน้ำร้อนภายใต้สภาวะเงื่อนไขเดียวกัน โดยการคิดคำนวณค่าใช้จ่ายด้านพลังงานตลอดอายุการใช้งานของระบบผลิตน้ำร้อนแต่ละชนิดทั้งนี้เนื่องมาจากระบบผลิตน้ำร้อนเมื่อใช้งานได้ระยะเวลาหนึ่งย่อมทำให้ประสิทธิภาพของเครื่องลดลงทำให้มีการใช้พลังงานเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งราคาของพลังงานแต่ละประเภทที่ใช้ในระบบก็มีราคาสูงสุดตามสภาวการณ์ การศึกษานี้จึงคำนวณค่าใช้จ่ายพลังงานให้มีค่าสูงขึ้นในแต่ละปีโดยใช้ค่าใช้จ่ายพลังงานไฟฟ้าเพิ่มขึ้นปีละ 5% และค่าน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับหม้อต้มน้ำเพิ่มขึ้นปีละ 10% เนื่องจากราคาน้ำมันมีแนวโน้มเพิ่มสูงมากกว่าค่าพลังงานไฟฟ้า และต้นทุนการดำเนินการในส่วนของค่าบำรุงรักษาด้วยวิธีการจ้างหน่วยงานภายนอก (Outsource) ทั้งนี้ระบบผลิตน้ำร้อนนั้นย่อมต้องได้รับการบำรุงรักษามากขึ้นเนื่องจากอายุการใช้งานเพิ่มมากขึ้นโดยกำหนดให้อัตราค่าบำรุงรักษาเพิ่มขึ้นปีละ 10% อย่างไรก็ตามค่าใช้จ่ายตลอดอายุการใช้งานในการติดตั้งระบบผลิตน้ำร้อนแต่ละชนิดยังมีความเกี่ยวข้องกับรายได้ที่ได้จากมูลค่าซากที่ทำให้ค่าใช้จ่ายนั้นลดลง การศึกษานี้ใช้วิธีการคิดค่าเสื่อมราคาแบบลดเท่ากันทุกปีทั้งนี้มูลค่าซากนั้นถือได้ว่าเป็นส่วนของรายได้ที่นำมาลดต้นทุนค่าใช้จ่ายของระบบผลิตน้ำร้อน โดยระบบทำน้ำร้อนชนิดที่ใช้หม้อไอน้ำประเภทใช้เชื้อเพลิงน้ำมันเตา ระบบขดลวดไฟฟ้า ปั๊มความร้อน และระบบการผลิตน้ำร้อนพลังงานแสงอาทิตย์ มีค่าใช้จ่ายสุทธิตลอดอายุการใช้งานเท่ากับ 52,449,312.61 บาท 48,499,734.49 บาท 30,043,496.77 บาท และ 39,857,464.90 บาท ตามลำดับ แสดงรายละเอียดได้ดังตารางที่ 8 ถึง 11

ตารางที่ 8 ค่าใช้จ่ายสุทธิตลอดอายุการใช้งานของระบบปั๊มความร้อน

ปีที่	มูลค่าลงทุนเริ่มต้น	ค่าประกัน	มูลค่าซาก	ค่าพลังงานไฟฟ้า	ค่าซ่อมบำรุง
0	14,370,000.00				
1		143,700.00		641,402.62	20,000.00
2		143,700.00		673,472.75	22,000.00
3		143,700.00		707,146.38	24,200.00
4		143,700.00		742,503.70	26,620.00
5		143,700.00		779,628.89	29,282.00
6		143,700.00		818,610.33	32,210.20
7		143,700.00		859,540.85	35,431.22
8		143,700.00		902,517.89	38,974.34

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ปีที่	มูลค่าลงทุนเริ่มต้น	ค่าประกัน	มูลค่าซาก	ค่าพลังงานไฟฟ้า	ค่าซ่อมบำรุง
9		143,700.00		947,643.79	42,871.78
10		143,700.00		995,025.98	47,158.95
11		143,700.00		1,044,777.28	51,874.85
12		143,700.00		1,097,016.14	57,062.33
13		143,700.00		1,151,866.95	62,768.57
14		143,700.00		1,209,460.29	69,045.42
15		143,700.00	958,000.00	1,269,933.31	75,949.97

ตารางที่ 9 ค่าใช้จ่ายสุทธิตลอดอายุการใช้งานของระบบขดลวดไฟฟ้า

ปีที่	มูลค่าลงทุนเริ่มต้น	ค่าประกัน	มูลค่าซาก	ค่าพลังงานไฟฟ้า	ค่าซ่อมบำรุง
0	5,341,500.00				
1		53,415.00		1,924,207.85	37,500.00
2		53,415.00		2,020,418.24	41,250.00
3		53,415.00		2,121,439.15	45,375.00
4		53,415.00		2,227,511.11	49,912.50
5		53,415.00		2,338,886.67	54,903.75
6		53,415.00		2,455,831.00	60,394.13
7		53,415.00		2,578,622.55	66,433.54
8		53,415.00		2,707,553.68	73,076.89
9		53,415.00		2,842,931.36	80,384.58
10		53,415.00		2,985,077.93	88,423.04
11		53,415.00		3,134,331.83	97,265.34
12		53,415.00		3,291,048.42	106,991.88
13		53,415.00		3,455,600.84	117,691.06
14		53,415.00	--	3,628,380.88	129,460.17
15		53,415.00	356,100.00	3,809,799.92	142,406.19

ตารางที่ 10 ค่าใช้จ่ายสุทธิตลอดอายุการใช้งานของระบบหม้อไอน้ำ

ปีที่	มูลค่าลงทุนเริ่มต้น	ค่าประกัน	มูลค่าซาก	ค่าพลังงานไฟฟ้า	ค่าซ่อมบำรุง
0	7,612,800.00				
1		76,128.00		1,366,207.43	25,000.00
2		76,128.00		1,502,828.17	27,500.00
3		76,128.00		1,653,110.99	30,250.00
4		76,128.00		1,818,422.09	33,275.00
5		76,128.00		2,000,264.30	36,602.50
6		76,128.00		2,200,290.73	40,262.75
7		76,128.00		2,420,319.80	44,289.03
8		76,128.00		2,662,351.78	48,717.93
9		76,128.00		2,928,586.96	53,589.72
10		76,128.00		3,221,445.66	58,948.69
11		76,128.00		3,543,590.22	64,843.56
12		76,128.00		3,897,949.24	71,327.92
13		76,128.00		4,287,744.17	78,460.71
14		76,128.00		4,716,518.58	86,306.78
15		76,128.00	507,520.00	5,188,170.44	94,937.46

ตารางที่ 11 ค่าใช้จ่ายสุทธิตลอดอายุการใช้งานของระบบผลิตน้ำร้อนพลังงานแสงอาทิตย์

ปีที่	มูลค่าลงทุนเริ่มต้น	ค่าประกัน	มูลค่าซาก	ค่าพลังงานไฟฟ้า	ค่าซ่อมบำรุง
0	10,958,250.00				
1		109,582.50		962,103.92	78,750.00
2		109,582.50		1,010,209.12	105,375.00
3		109,582.50		1,060,719.58	136,537.50
4		109,582.50		1,113,755.56	172,878.75

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ปีที่	มูลค่าลงทุนเริ่มต้น	ค่าประกัน	มูลค่าซาก	ค่าพลังงานไฟฟ้า	ค่าซ่อมบำรุง
5		109,582.50		1,169,443.33	215,122.88
6		109,582.50		1,227,915.50	264,087.04
7		109,582.50		1,289,311.27	320,692.80
8		109,582.50		1,353,776.84	385,978.85
9		109,582.50		1,421,465.68	461,115.18
10		109,582.50		1,492,538.96	547,418.99
11		109,582.50		1,567,165.91	646,372.41
12		109,582.50		1,645,524.21	759,642.32
13		109,582.50		1,727,800.42	889,102.49
14		109,582.50		1,814,190.44	1,036,858.27
15		109,582.50	730,550.00	1,904,899.96	1,205,274.19

2.4 ผลการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ทางการเงิน

ในการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ทางการเงินของโครงการจะทำการวิเคราะห์โดยใช้ข้อมูลต้นทุนและผลประโยชน์ทางการเงินมาทำการวิเคราะห์โดยใช้ตัวชี้วัดความคุ้มค่าของโครงการ 3 ตัว คือ มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value : NPV) อัตราส่วนผลประโยชน์ต่อต้นทุน (Benefit-Cost Ratio : BCR) และอัตราผลตอบแทนภายในของโครงการ (Internal Rate of Return : IRR)

จากการวิเคราะห์โดยใช้ตัวชี้วัดความคุ้มค่าของโครงการ 4 ตัว คือ มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value : NPV) อัตราส่วนผลประโยชน์ต่อต้นทุน (Benefit-Cost Ratio : BCR) อัตราผลตอบแทนภายในของโครงการ (Internal Rate of Return : IRR) และ ระยะเวลาในการคืนทุน (Simple Payback Period :SPP) ตามสมการที่กำหนดไว้พบว่าทุกกรณีมีคุ้มค่าทางการเงิน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

กรณีที่ 1 การผลิตน้ำร้อนจากปั๊มความร้อนแทนการใช้น้ำมันเตา

การผลิตน้ำร้อนจากปั๊มความร้อนแทนการใช้น้ำมันเตาไม่มีความเป็นไปได้ทางการเงิน คือ โครงการมีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) เท่ากับ 3,609,877.74 บาท อัตราส่วนผลประโยชน์ต่อต้นทุน (BCR) เท่ากับ 1.50 อัตราผลตอบแทนภายในโครงการ (IRR) เท่ากับ 18.05% และระยะเวลาการคืนทุน (SPP) เท่ากับ 10.15 ปี ดังแสดงในตารางที่ 12 โดยสามารถสรุปการวิเคราะห์ความคุ้มค่าของโครงการ จากตัวชี้วัดแต่ละตัว ได้ดังนี้

มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value : NPV) ของโครงการมีมูลค่าเท่ากับ 3,609,877.74 บาท หมายความว่า การลงทุนในการผลิตน้ำร้อนจากปั๊มความร้อนแทนการใช้น้ำมันเตาในโรงแรม เมื่อสิ้นสุดโครงการแล้วจะมีมูลค่าในปัจจุบันของผลตอบแทนที่หักลบกับต้นทุนแล้วมีมูลค่าเท่ากับ 3,609,877.74 บาท ซึ่งแสดงว่าโครงการนี้สมควรที่จะลงทุนเพราะเป็นโครงการที่ได้รับผลตอบแทนมากกว่าต้นทุนและมีค่า NPV มากกว่า 0

อัตราส่วนผลประโยชน์ต่อต้นทุน (Benefit-Cost Ratio : BCR) ของโครงการมีค่าเท่ากับ 1.50 หมายความว่า การลงทุนในการลงทุนการผลิตน้ำร้อนจากปั๊มความร้อนแทนการใช้น้ำมันเตาในโรงแรมเมื่อสิ้นสุดโครงการแล้วจะมีอัตราส่วนของผลตอบแทนที่มากกว่าต้นทุนที่ปรับให้เป็นมูลค่าในปัจจุบันแล้ว 1.50 เท่า ซึ่งแสดงว่าโครงการสมควรที่จะลงทุนเพราะเป็นโครงการที่มีค่า BCR มากกว่า 1

อัตราผลตอบแทนภายในของโครงการ (Internal Rate of Return : IRR) ของโครงการมีค่าเท่ากับ 18.05% หมายความว่า อัตราดอกเบี้ยของเงินทุนที่นำมาใช้ในการลงทุนในการลงทุนการผลิตน้ำร้อนจากปั๊มความร้อนแทนการใช้น้ำมันเตาในโรงแรมมีค่าเพิ่มขึ้น 18.05% หรือแสดงว่าแม้ว่าจะต้องเสียอัตราดอกเบี้ย โครงการก็ให้ผลตอบแทนที่มากกว่าต้นทุน ดังนั้นจึงมีความคุ้มค่าในการลงทุน

ระยะเวลาในการคืนทุน (Simple Payback Period :SPP) ของโครงการมีค่าเท่ากับ 10.15 ปีหมายความว่า มูลค่าของผลการประหยัดเมื่อใช้งานระบบปั๊มความร้อนแทนแทนการใช้น้ำมันเตาในโรงแรมระยะเวลาในการคืนทุนเมื่อใช้งานระบบผ่านไปเวลา 10.15 ปี ซึ่งมีค่าน้อยกว่าอายุการใช้งานของระบบ จึงถือว่าคุ้มค่าในการลงทุน

ตารางที่ 12 ต้นทุนและผลประโยชน์ทางการเงินการผลิตน้ำร้อนจากปั๊มความร้อนแทนบอยเลอร์น้ำมันเตา

ปีที่	ต้นทุนเริ่มแรกที่เพิ่มขึ้นเมื่อเปลี่ยนมาใช้ระบบปั๊มความร้อนแทนบอยเลอร์น้ำมันเตา	ค่าใช้จ่ายในการประกันระบบต่อปีที่เพิ่มขึ้นเมื่อเปลี่ยนมาใช้ระบบปั๊มความร้อนแทนบอยเลอร์น้ำมันเตา	ผลประโยชน์	อัตราคิดลด 11.75%	มูลค่าปัจจุบันของต้นทุน (PVC)	มูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์ (PVB)	มูลค่าปัจจุบันสุทธิรายปี	มูลค่าปัจจุบันสุทธิสะสม
0	6,757,200	0.00	0.00	1.00	6,757,200.00	0.00	-6,757,200.00	-6,757,200.00
1		67,572	729,804.81	0.89	60,467.11	653,069.18	592,602.07	-6,164,597.93
2		67,572	834,855.43	0.80	54,109.27	668,522.78	614,413.51	-5,550,184.42
3		67,572	952,014.61	0.72	48,419.93	682,183.19	633,763.26	-4,916,421.16
4		67,572	1,082,573.39	0.64	43,328.80	694,172.20	650,843.40	-4,265,577.76
5		67,572	1,227,955.91	0.57	38,772.97	704,604.02	665,831.04	-3,599,746.71
6		67,572	1,389,732.95	0.51	34,696.17	713,585.74	678,889.57	-2,920,857.15
7		67,572	1,569,636.76	0.46	31,048.03	721,217.80	690,169.77	-2,230,687.38
8		67,572	1,769,577.47	0.41	27,783.47	727,594.37	699,810.89	-1,530,876.48
9		67,572	1,991,661.12	0.37	24,862.17	732,803.71	707,941.54	-822,934.94
10		67,572	2,238,209.42	0.33	22,248.02	736,928.58	714,680.56	-108,254.39
11		67,572	2,511,781.66	0.29	19,908.75	740,046.54	720,137.80	611,883.41
12		67,572	2,815,198.69	0.26	17,815.43	742,230.28	724,414.85	1,336,298.26
13		67,572	3,151,569.36	0.24	15,942.22	743,547.91	727,605.69	2,063,903.95
14		67,572	3,524,319.65	0.21	14,265.97	744,063.23	729,797.26	2,793,701.21
15		67,572	4,387,704.63	0.19	12,765.97	828,942.50	816,176.53	3,609,877.74
รวม (บาท)					7,223,634.30	10,833,512.05		
มูลค่าปัจจุบันสุทธิ : NPV (บาท)						3,609,877.74		
อัตราส่วนผลประโยชน์ต่อต้นทุน : BCR						1.50		
อัตราผลประโยชน์ภายในโครงการ : IRR (%)						18.05%		
ระยะเวลาในการคืนทุน (ปี)						10.15		

หมายเหตุ อัตราคิดลดร้อยละ 11.75 ต่อปี ณ วันที่ 6 มิถุนายน พ.ศ. 2551 จากอัตราดอกเบี้ยของธนาคารกรุงไทย

กรณีที่ 2 การผลิตน้ำร้อนจากปั๊มความร้อนแทนการใช้ขดลวดไฟฟ้า

การผลิตน้ำร้อนจากปั๊มความแทนการใช้ขดลวดไฟฟ้าในโรงแรมไม่มีความเป็นไปได้ทางการเงิน คือโครงการมีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) เท่ากับ 2,213,132.74 บาท อัตราส่วนผลประโยชน์ต่อต้นทุน (BCR) เท่ากับ 1.23 อัตราผลตอบแทนภายในโครงการ (IRR) เท่ากับ 15.48% และระยะเวลาการคืนทุน (SPP) เท่ากับ 10.97 ปี ดังแสดงในตารางที่ 9 โดยสามารถสรุปการวิเคราะห์ความคุ้มค่าของโครงการ จากตัวชี้วัดแต่ละตัว ได้ดังนี้

มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value : NPV) ของโครงการมีมูลค่าเท่ากับ 2,213,132.74บาทหมายความว่า การลงทุนในการผลิตน้ำร้อนจากปั๊มความร้อนแทนการใช้ขดลวดไฟฟ้าในโรงแรม เมื่อสิ้นสุดโครงการแล้วจะมีมูลค่าในปัจจุบันของผลตอบแทนที่หักลบกับต้นทุนแล้วมีมูลค่า 2,213,132.74 บาท ซึ่งแสดงว่าโครงการนี้สมควรที่จะลงทุนเพราะเป็นโครงการที่ได้รับผลตอบแทนน้อยกว่าต้นทุนและมีค่า NPV มากกว่า 0

อัตราส่วนผลประโยชน์ต่อต้นทุน (Benefit-Cost Ratio : BCR) ของโครงการมีค่าเท่ากับ 1.23 หมายความว่า การลงทุนในการผลิตน้ำร้อนจากปั๊มความร้อนแทนการใช้ขดลวดไฟฟ้าในโรงแรม เมื่อสิ้นสุดโครงการแล้วจะมีอัตราส่วนของผลตอบแทนที่มากกว่าต้นทุนที่ปรับให้เป็นมูลค่าในปัจจุบันแล้ว 1.23 เท่า ซึ่งแสดงว่าโครงการสมควรที่จะลงทุนเพราะเป็นโครงการที่มีค่า BCR มากกว่า 1

อัตราผลตอบแทนภายในของโครงการ (Internal Rate of Return : IRR) ของโครงการมีค่า15.48% เท่ากับ หมายความว่า อัตราดอกเบี้ยของเงินทุนที่นำมาใช้ในการลงทุนในการลงทุนการผลิตน้ำร้อนจากปั๊มความร้อนแทนการใช้การใช้ขดลวดไฟฟ้าในโรงแรมสามารถเพิ่มขึ้นได้15.48% หรือแสดงว่าถ้าหากอัตราดอกเบี้ยของเงินทุนที่นำมาลงทุนยังอยู่ในระดับต่ำกว่า 15.48% ซึ่งแสดงว่าโครงการนี้สมควรที่จะลงทุน

ระยะเวลาในการคืนทุน (Simple Payback Period :SPP) ของโครงการมีค่าเท่ากับ 10.15 ปีหมายความว่า มูลค่าของผลการประหยัดเมื่อใช้งานระบบปั๊มความร้อนแทนแทนการใช้ขดลวดไฟฟ้าในโรงแรมระยะเวลาในการคืนทุนเมื่อใช้งานระบบผ่านไปเวลา 10.97 ปี ซึ่งมีค่าน้อยกว่าอายุการใช้งานของระบบ จึงถือว่าคุ้มค่าในการลงทุน

ตารางที่ 13 ต้นทุนและผลประโยชน์ทางการเงินของการผลิตน้ำร้อนจากปั๊มความร้อนแทนการใช้ขดลวดไฟฟ้า

ปีที่	ต้นทุนเริ่มแรกที่เพิ่มขึ้นเมื่อเปลี่ยนมาใช้ระบบปั๊มความร้อนแทนขดลวดไฟฟ้า	ค่าใช้จ่ายในการประกันระบบต่อปีที่เพิ่มขึ้นเมื่อเปลี่ยนมาใช้ระบบปั๊มความร้อนแทนขดลวดไฟฟ้า	ผลประโยชน์	อัตราคิดลด 11.75%	มูลค่าปัจจุบันของต้นทุน (PVC)	มูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์ (PVB)	มูลค่าปัจจุบันสุทธิรายปี	มูลค่าปัจจุบันสุทธิสะสม
0	9,028,500	0.00	0.00	1.00	9,028,500.00	0.00	-9,028,500.00	-9,028,500.00
1		90,285	1,300,305.23	0.89	80,791.95	1,163,584.10	1,082,792.15	-7,945,707.85
2		90,285	1,366,195.49	0.80	72,297.04	1,094,001.17	1,021,704.12	-6,924,003.72
3		90,285	1,435,467.77	0.72	64,695.34	1,028,610.26	963,914.91	-5,960,088.81
4		90,285	1,508,299.91	0.64	57,892.92	967,158.33	909,265.41	-5,050,823.40
5		90,285	1,584,879.53	0.57	51,805.75	909,407.64	857,601.89	-4,193,221.51
6		90,285	1,665,404.59	0.51	46,358.61	855,134.77	808,776.16	-3,384,445.35
7		90,285	1,750,084.02	0.46	41,484.22	804,129.84	762,645.62	-2,621,799.73
8		90,285	1,839,138.33	0.41	37,122.34	756,195.59	719,073.25	-1,902,726.48
9		90,285	1,932,800.38	0.37	33,219.10	711,146.73	677,927.63	-1,224,798.84
10		90,285	2,031,316.04	0.33	29,726.26	668,809.11	639,082.85	-585,716.00
11		90,285	2,134,945.04	0.29	26,600.68	629,019.13	602,418.44	16,702.45
12		90,285	2,243,961.82	0.26	23,803.74	591,623.04	567,819.30	584,521.75
13		90,285	2,358,656.39	0.24	21,300.89	556,476.42	535,175.53	1,119,697.28
14		90,285	2,479,335.33	0.21	19,061.20	523,443.52	504,382.32	1,624,079.60
15		90,285	3,208,222.84	0.19	17,057.00	606,110.14	589,053.14	2,213,132.74
รวม (บาท)					9,651,717.03	11,864,849.77		
มูลค่าปัจจุบันสุทธิ : NPV (บาท)						2,213,132.74		
อัตราส่วนผลประโยชน์ต่อต้นทุน : BCR						1.23		
อัตราผลประโยชน์ภายในโครงการ : IRR (%)						15.48%		
ระยะเวลาในการคืนทุน (ปี)						10.97		

หมายเหตุ อัตราคิดลดร้อยละ 11.75 ต่อปี ณ วันที่ 6 มิถุนายน พ.ศ. 2551 จากอัตราดอกเบี้ยของธนาคารกรุงไทย

กรณีที่ 3 การผลิตน้ำร้อนจากปั๊มความร้อนแทนการใช้เครื่องทำน้ำร้อนพลังงานแสงอาทิตย์

การผลิตน้ำร้อนจากปั๊มความร้อนแทนการใช้เครื่องทำน้ำร้อนพลังงานแสงอาทิตย์ ในโรงแรมไม่มีความเป็นไปได้ทางการเงิน คือโครงการมีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) 1,305,104.64 บาท อัตราส่วนผลประโยชน์ต่อต้นทุน (BCR) เท่ากับ 1.37 อัตราผลตอบแทนภายในโครงการ (IRR) เท่ากับ 16.74 % และระยะเวลาการคืนทุน (SPP) เท่ากับ 10.91 ปี ดังแสดงในตารางที่ 10 โดยสามารถสรุปการวิเคราะห์ความคุ้มค่าของโครงการ จากตัวชี้วัดแต่ละตัว ได้ดังนี้

มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value : NPV) ของโครงการมีมูลค่าเท่ากับ 1,305,104.64 บาท หมายความว่า การลงทุนในการผลิตน้ำร้อนจากปั๊มความร้อนแทนการใช้เครื่องทำน้ำร้อนพลังงานแสงอาทิตย์ในโรงแรม เมื่อสิ้นสุดโครงการแล้วจะมีมูลค่าในปัจจุบันของผลตอบแท้นที่หักลบกับต้นทุน แล้วมีมูลค่า 1,305,104.64 บาท ซึ่งแสดงว่าโครงการนี้สมควรที่จะลงทุนเพราะเป็นโครงการที่ได้รับผลตอบแทนมากกว่าต้นทุนและมีค่า NPV มากกว่า 0

อัตราส่วนผลประโยชน์ต่อต้นทุน (Benefit-Cost Ratio : BCR) ของโครงการมีค่าเท่ากับ 1.37 หมายความว่า การลงทุนในการผลิตน้ำร้อนจากปั๊มความร้อนแทนการใช้เครื่องทำน้ำร้อนพลังงานแสงอาทิตย์ในโรงแรม เมื่อสิ้นสุดโครงการแล้วจะมีอัตราส่วนของผลตอบแทนที่มากกว่าต้นทุนที่ปรับให้เป็นมูลค่าในปัจจุบัน 1.37 เท่า ซึ่งแสดงว่าโครงการสมควรที่จะลงทุนเพราะเป็นโครงการที่มีค่า BCR มากกว่า 1

อัตราผลตอบแทนภายในของโครงการ (Internal Rate of Return : IRR) ของโครงการมีค่า 16.74 % เท่ากับ หมายความว่า อัตราดอกเบี้ยของเงินทุนที่นำมาใช้ในการลงทุนในการลงทุนการผลิตน้ำร้อนจากปั๊มความร้อนแทนการใช้เครื่องทำน้ำร้อนพลังงานแสงอาทิตย์ในโรงแรมมีค่าเพิ่มขึ้น 16.74 % โครงการนี้ให้ผลตอบแทนที่มากกว่าต้นทุน ดังนั้นจึงมีความคุ้มค่าในการลงทุน

ระยะเวลาในการคืนทุน (Simple Payback Period :SPP) ของโครงการมีค่าเท่ากับ 10.91 ปีหมายความว่า มูลค่าของผลการประหยัดเมื่อใช้งานระบบปั๊มความร้อนแทนแทนการใช้เครื่องทำน้ำร้อนพลังงานแสงอาทิตย์ในโรงแรมระยะเวลาในการคืนทุนเมื่อใช้งานระบบผ่านไปเวลา 10.91 ปี ซึ่งมีค่าน้อยกว่าอายุการใช้งานของระบบ จึงถือว่าคุ้มค่าในการลงทุน

ตารางที่ 14 ต้นทุนและผลประโยชน์ทางการเงินของการผลิตน้ำร้อนจากปั๊มความร้อนแทนการใช้เครื่องทำน้ำร้อนพลังงานแสงอาทิตย์

ปีที่	ต้นทุนเริ่มแรกที่เพิ่มขึ้นเมื่อเปลี่ยนมาใช้ระบบปั๊มความร้อนแทนระบบพลังงานแสงอาทิตย์	ค่าใช้จ่ายในการประกันระบบต่อปีที่เพิ่มขึ้นเมื่อเปลี่ยนมาใช้ระบบปั๊มความร้อนแทนระบบพลังงานแสงอาทิตย์	ผลประโยชน์	อัตราคิดลด 11.75%	มูลค่าปัจจุบันของต้นทุน (PVC)	มูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์ (PVB)	มูลค่าปัจจุบันสุทธิรายปี	มูลค่าปัจจุบันสุทธิสะสม
0	3,411,750	0.00	0.00	1.00	3,411,750.00	0.00	-3,411,750.00	-3,411,750.00
1		34,118	379,451.31	0.89	30,530.20	339,553.74	309,023.54	-3,102,726.46
2		34,118	420,111.37	0.80	27,320.09	336,410.37	309,090.28	-2,793,636.18
3		34,118	465,910.69	0.72	24,447.51	333,856.69	309,409.18	-2,484,227.00
4		34,118	517,510.60	0.64	21,876.97	331,840.30	309,963.33	-2,174,263.67
5		34,118	575,655.32	0.57	19,576.70	330,312.39	310,735.69	-1,863,527.98
6		34,118	641,182.00	0.51	17,518.30	329,227.52	311,709.22	-1,551,818.76
7		34,118	715,032.01	0.46	15,676.33	328,543.41	312,867.08	-1,238,951.68
8		34,118	798,263.46	0.41	14,028.04	328,220.72	314,192.68	-924,759.00
9		34,118	892,065.30	0.37	12,553.05	328,222.89	315,669.83	-609,089.17
10		34,118	997,773.03	0.33	11,233.16	328,515.94	317,282.78	-291,806.39
11		34,118	1,116,886.20	0.29	10,052.04	329,068.32	319,016.28	27,209.89
12		34,118	1,251,088.06	0.26	8,995.12	329,850.77	320,855.65	348,065.54
13		34,118	1,402,267.40	0.24	8,049.32	330,836.12	322,786.80	670,852.34
14		34,118	1,572,543.00	0.21	7,202.97	331,999.24	324,796.26	995,648.60
15		34,118	1,991,740.87	0.19	6,445.61	376,287.56	369,841.95	1,365,490.55
รวม (บาท)					3,647,255.42	5,012,745.97		
มูลค่าปัจจุบันสุทธิ : NPV (บาท)						1,365,490.55		
อัตราส่วนผลประโยชน์ต่อต้นทุน : BCR						1.37		
อัตราผลประโยชน์ภายในโครงการ : IRR (%)						16.74%		
ระยะเวลาในการคืนทุน (ปี)						10.91		

หมายเหตุ อัตราคิดลดร้อยละ 11.75 ต่อปี ณ วันที่ 6 มิถุนายน พ.ศ. 2551 จากอัตราดอกเบี้ยของธนาคารกรุงไทย

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ห้องสมุดงานวิจัย

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ- นามสกุล	นายบุญรฤทธิ์ ไร่สูงเนิน
ประวัติการศึกษา	ปริญญาตรี คณะวิศวกรรมศาสตร์ สาขาวิชาเครื่องกลวิศวกรรม มหาวิทยาลัยพระจอมเกล้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2536
ตำแหน่งและสถานที่ทำงานปัจจุบัน	วิศวกรโครงการ บริษัท เอม อี ซี ที จำกัด เลขที่ 252/144 ถนนพหลโยธิน 32 (อาคารชุดสายลมสวีท) เขตจัตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900